

Tarkastuslautakunnan kokous 9.3.2026

POHJOIS-KARJALA
Maakuntaliitto

POKAT2025
maakuntaohjelman
hanketoteuma
2022-2025

POHJOIS-KARJALA
Maakuntaliitto

Toteumassa mukana oleva rahoitus

EU-rahoitus:

- Alue- ja rakennepolitiikan ohjelma (EAKR, sis. JTF ja ESR +)
- Maaseuturahasto (vain kehittämishankkeet)
- Interreg ohjelmat, joissa Pohjois-Karjala on ohjelma-alue (Aurora, Europe, Itämeri sekä Pohjoinen Periferia ja Arktinen)
- Suora EU-rahoitus (Horisontti Eurooppa, Erasmus Mundus, RENEWFM, RFF, Verkkojen Eurooppa -väline ja Luova Eurooppa)

Kansallinen rahoitus:

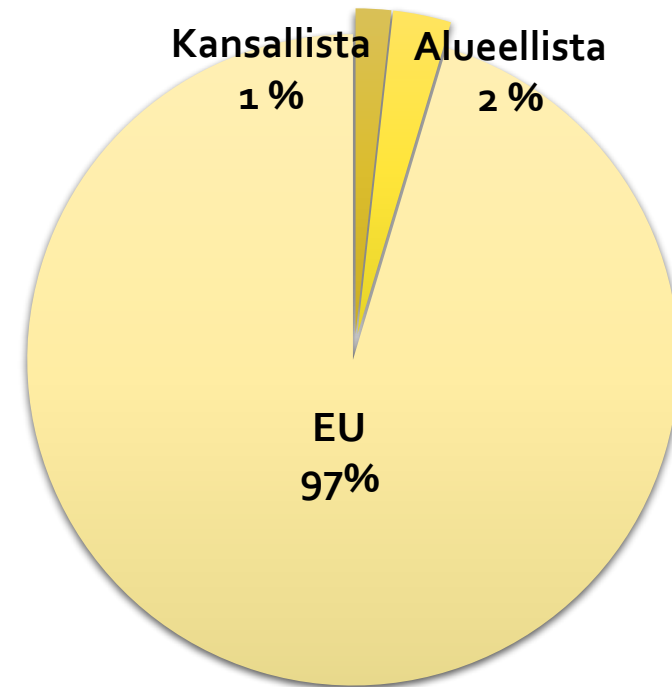
- AKKE ja AIKO-ohjelmat (määräraha toistaiseksi poistunut valtion budjetista, rahoitusta oli vielä jäljellä myönnettäväksi)

Alueellinen rahoitus:

- Pohjois-Karjalan Tulevaisuusrahasto

Hankerahoituksen tunnusluvut 2022-2025

518 hanketta	214 milj.€
13 rahoitus-ohjelmaa	139 eri hakijaa

POKAT2025 koko toteuma oli 214 milj.€, 518 hanketta

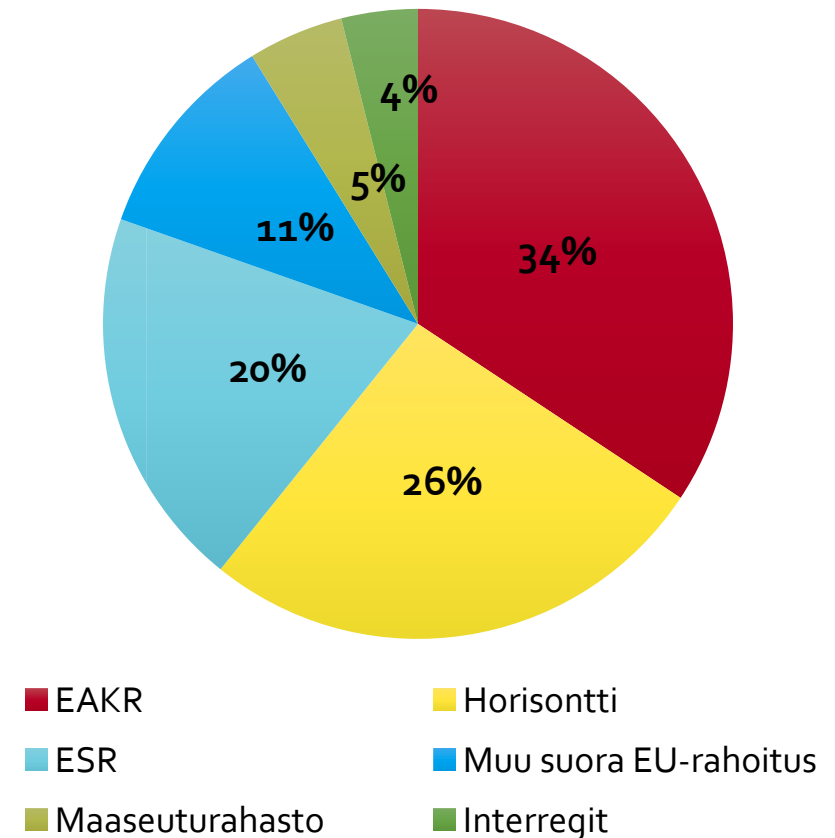
- POKAT 2021: rahoitusta 143 milj.€, hankkeita 511.
- POKAT 2017: rahoitusta 191 milj.€, hankkeita 477.

EU-rahoitus koostuu

EU-rahoitus

- EAKR (sis. JTF) 35 %
- Horisontti 27 % *
- ESR 20 %
- Muu suora EU-rahoitus 11 % *
- Maaseuturahasto 5 %
- Interregit 4 % *

* = Kansainvälisten EU-rahoitusohjelmien hankkeita 42 %

Rahoitusosuudet painopisteittäin

1. Älykäs erikoistuminen 19 %
2. Metsäbiotalous 18,3 %
3. Hyvinvointi 13,4 %
4. Ilmasto-energia 10,3 %
5. Koulutus 9,3 %
6. Liikenne 8,8 %
7. Matkailu 5,7 %
8. Kaivannaiset 5,3 %
9. Maatalous 3,6 %
10. Kansainvälisyys 2,3 % (tässä vain yleiset kv.-tukevat hankkeet, muut painopisteissään)
11. Digitaalisuus 1,9 %
12. Luovat alat 1,3 %
13. Kulttuuri 0,9 %

POKAT2025, koko

1. Metsäbiotalous
2. Hyvinvointi
3. Ilmasto-energia
4. Koulutus
5. Liikenne

POKAT2021, koko

1. Metsäbiotalous
2. Koulutus
3. Hyvinvointi
4. Kansainvälisyys
5. Liikenne

POKAT2017, koko

1. Metsä- ja energiatuotanto
2. Teknologia-teollisuus
3. Hyvinvointi
4. Koulutus
5. Ympäristö

Painopisteitä eniten rahoittanut rahoitusohjelma

Painopiste (aakkosissa)	Rahoitusohjelma
Digitaalisuus	Maaseuturahasto
Hyvinvointi	ESR
Ilmasto-energia	Horisontti
Kaivannaiset	EAKR
Kansainvälisyys	Horisontti
Koulutus	ESR
Kulttuuri	Tulevaisuusrahasto
Liikenne	Verkkojen Eurooppa
Luovat alat	Tulevaisuusrahasto
Maatalous	Maaseuturahasto
Matkailu	EAKR
Metsäbiotalous	Horisontti
Älykäs erikoistuminen	EAKR

Eniten rahoitusta saaneet

1. Itä-Suomen yliopisto
2. Euroopan metsäinstituutti EFI
3. Karelia-ammattikorkeakoulu
4. Joensuun kaupunki
5. Business Joensuu

Älykäs erikoistuminen

75 hanketta, 41 miljoonaa euroa

85 % rahoituksesta Uudistuva tuotanto ja kehittyvä teollisuus tavoitteeseen

12 % rahoituksesta Puhtaat ratkaisut ja vihreä siirtymä tavoitteeseen

3 % rahoituksesta Innovatiiviset ja kestävästi tuotetut palvelut tavoitteeseen

EU-rahoitusta 97 %, kansallista rahoitusta 2 %, alueellista rahoitusta 1 %

1. EAKR (sis. JTF)
2. Erasmus Mundus
3. Horisontti
4. ESR
5. AKKE

Eniten ÄES-rahoitusta saaneet

1. Itä-Suomen yliopisto
2. Karelia-ammattikorkeakoulu
3. Business Joensuu
4. Luonnonvarakeskus
5. Joensuun kaupunki

***Maakuntaliiton myöntämä
rahoitus 2022-6/2025***

Maakuntaliiton rahoittamat hankkeet 2022-2025

Vuonna 2025 (1.1.-30.6.2025): 40 hanketta, maakuntaliiton rahoitusosuus 5,7 miljoonaa euroa (yhteensä 8,8 miljoonaa euroa)

- 68% EU-rahoitusta
- Eniten rahoitusta TOP3: 1. Saavutettavuus, 2. Älykäs erikoistuminen, 3. Matkailu
- Rahoituksen saajat TOP 3: 1. Liperin kunta, 2. Kontiolahden kunta, 3. Business Joensuu

Vuonna 2024: 78 hanketta, maakuntaliiton rahoitusosuus 19 miljoonaa euroa (yhteensä 30 miljoonaa euroa)

- 86 % EU-rahoitusta
- Eniten rahoitettu TOP3: 1. Älykäs erikoistuminen 2. Saavutettavuus, 3. Ilmasto-energia
- Rahoituksen saajat TOP 3: 1. Kiteen kaupunki, 2. Itä-Suomen yliopisto, 3. Karelia-ammattikorkeakoulu

Vuonna 2023: 59 hanketta, maakuntaliiton rahoitusta 11,8 miljoonaa euroa (yhteensä 13,5 miljoonaa euroa)

- 82 % EU-rahoitusta
- Eniten rahoitettu TOP3: 1. Älykäs erikoistuminen, 2. Metsäbiotalous, 3. Koulutus
- Rahoituksen saajat: TOP 3: 1. Itä-Suomen yliopisto, 2. Joensuun kaupunki, 3. Business Joensuu,

Vuonna 2022: 58 hanketta, rahoitusta 11,7 miljoonaa euroa, josta maakuntaliiton osuus 7,8 miljoonaa euroa.

POHJOIS-KARJALA
Maakuntaliitto

Kiitokset!

Lisätiedot [pia.pitkanen\(at\)pohjois-karjala.fi](mailto:pia.pitkanen@pohjois-karjala.fi)

pohjois-karjala.fi

[@pohjois-karjala](https://www.facebook.com/pohjois-karjala)

[@pkliitto](https://twitter.com/pkliitto)

[@pohjois_karjala](https://www.instagram.com/pohjois_karjala)

[linkedin.com/company/
pohjois-karjala](https://www.linkedin.com/company/pohjois-karjala)

[youtube.com/pkmaakuntaliitto](https://www.youtube.com/pkmaakuntaliitto)

Pohjois-Karjala -ohjelma

POHJOIS-KARJALA
Maakuntaliitto

Maakuntastrategia

- Maakunnan tavoiteltu kehitys
- Aikatähtäys 20 vuotta

Pohjois-Karjalan maakuntastrategia 2045
(valm. 2025)

Maakunnan suunnittelu- järjestelmä

Maakuntakaava

- Alueidenkäytön ratkaisut
- Aikatähtäys 10-20 vuotta

Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040
sekä osa-alue- ja vaihemaakuntakaavat

Maakuntakaavan seuranta ja arviointi
tulevista päivittämistarpeista

Maakuntaohjelma

- Kehittämistoimien suuntaaminen
- Aikatähtäys 4 vuotta

Pohjois-Karjalan maakuntaohjelma
POKAT 2029 (valm. 2025)

Maakuntaohjelman painopisteiden
strategiat ja toimintaohjelmat

Vaikuttamisen kärjet

- Edunajaminen
- Vuosittain

Pohjois-Karjala-ohjelma

- Pohjois-Karjalan tilanne- ja kehityskuva
- POKAT2029, Pohjois-Karjalan maakuntaohjelma vuosille 2026-2029 (laadittu)
- Pohjois-Karjalan strategia 2045 (päivitetty, tiivistelmä)
- Pohjois-Karjalan älykkään erikoistumisen strategia (laadittu)
- Ympäristöselostus ja vaikutusten arviointi

Valmisteluprosessi

Käynnistyi **17.6.2024** maakuntahallituksen hyväksyttyä työohjelman

10 maakuntahallituksen kokousta

3 maakuntavaltuuston kokousta

3 ohjausryhmän kokousta

2 julkinen valmistelufoorumi + lausuntoinfo

53 valmistelukokousta, joista **39** maakuntaohjelman työryhmien kokouksia

Pohjois-Karjalan tilanne- ja kehityskuva

- Väestönkehitys
- Kestävä elinvoima ja investoinnit
- Hyvinvoiva väestö ja yhteisöt
- Vetovoimainen elinympäristö ja monimuotoinen luonto

*Pohjois-Karjala
ohjelma*

Väestönkehitys

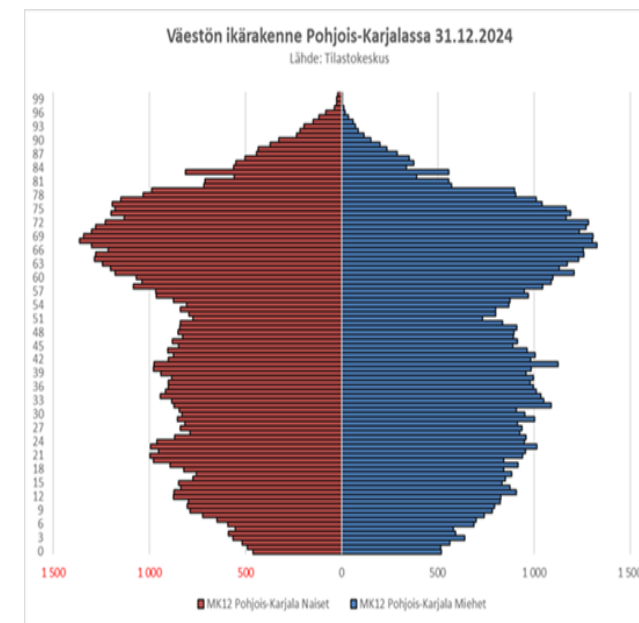
• Muuttoliike 2024

- kokonaismuuttovoitto +942
  - maan sisäinen muuttoliike: -858
  - maahanmuuttovoitto: +1 800
- 30 % maahanmuuttajista Ukrainasta
- kaikkiaan tulijoita 88 maasta

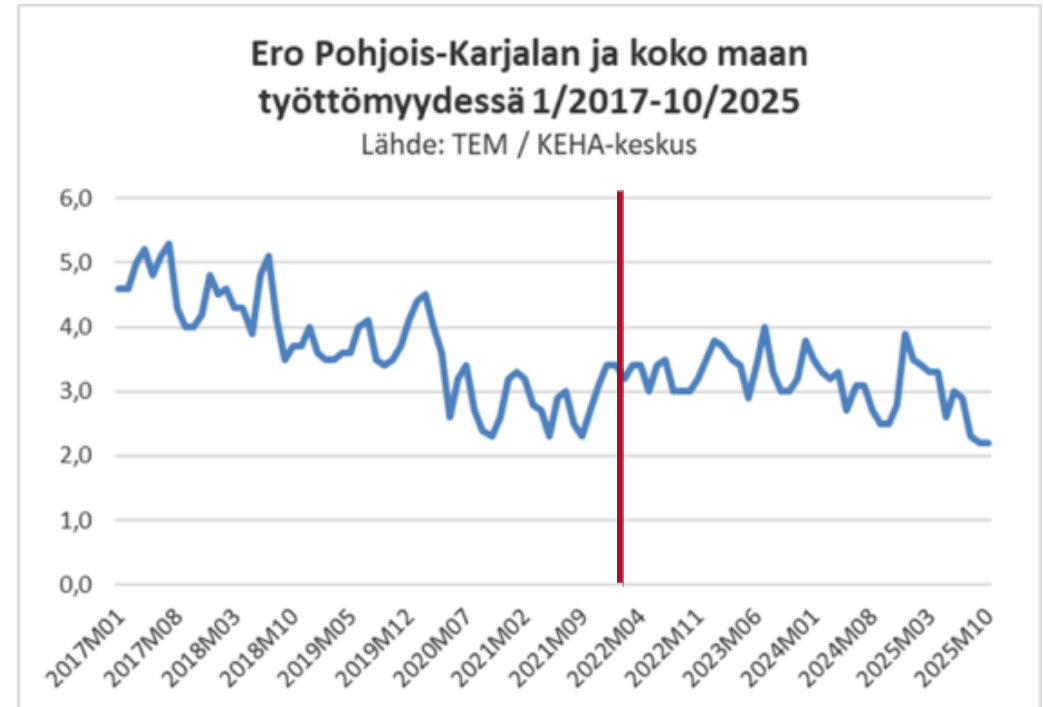
• Luonnollinen väestönmuutos rajusti pakkasella

- 2024: 974 syntynyttä, 2 139 kuollutta
- 12 vuodessa syntyneiden määrä pienentynyt 40 %
- 2025 lasku näyttää pysähtyneen

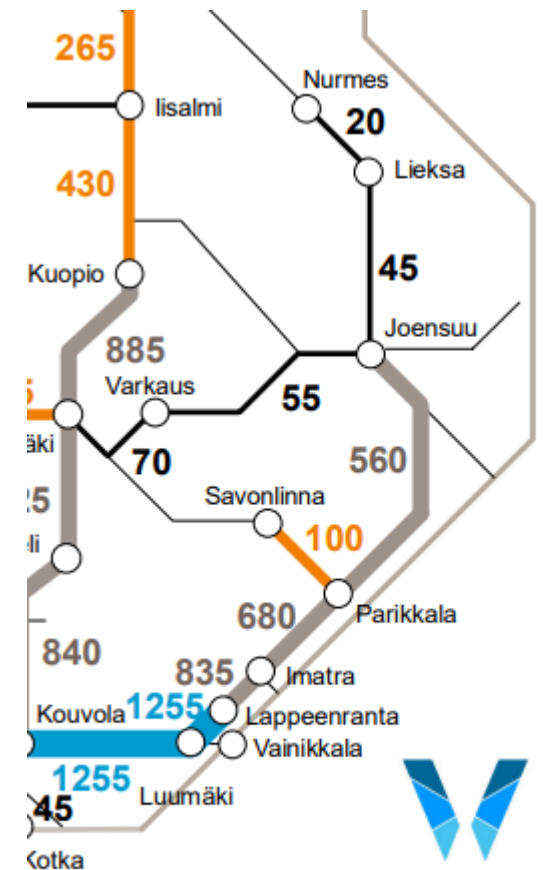
Kestävä elinvoima ja investoinnit

- Talous toipui nopeasti koronapandemiasta, mutta 2022 jäätiin koko maan kehityksestä, sen jälkeen talous on polkenut paikoillaan
- Yritysten liikevaihto laski 2025 tammi-kesäkuussa 0,9 %, rakentaminen on alamaissa ja työttömyys sekä konkurssien määrä korkealla tasolla
- Elinvoimaisuutta leimaa epävarmuus ja pitkittynyt sinnittely haasteellisissa olosuhteissa
- TKI-toiminta tukeutuu pitkälti korkeakouluihin ja julkiseen sektoriin (Itä-Suomen yliopisto, Karelia AMK, Fotoniikan keskus, GTK Mintec, LUKE, SYKE, EFI), yksityisen sektorin TKI-toiminta vähäistä
- Haasteista huolimatta tulevaisuudenusko vahvistunut mm. inflaation hidastumisen ja korkojen laskun myötä, myös kasvun eväitä on
- Vireillä useita merkittäviä puhdasta siirtymää tukevia energiantuotantohankkeita
- Eri puolilla maakuntaa on joukko myös muita merkittäviä investointeja, mm.: Valio, Scale42, GTK Mintec, Binderholz, Aisti Oy

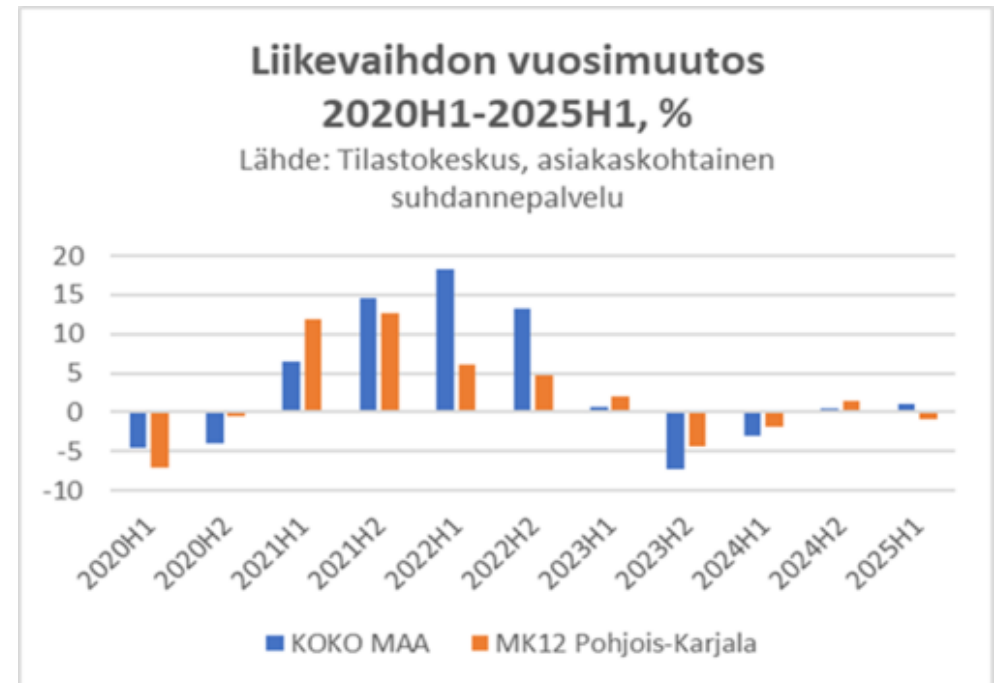
Vetovoimainen elinympäristö ja monimuotoinen luonto

- **Logistinen asema muuttunut viime vuosina merkittävästi**
  - rajaliikenne loppunut ja Saimaan kanavan käyttö estynyt
  - kuljetusten siirtyminen rautateille ja maantieverkolle on tuonut esille Itäisen Suomen tie- ja rautatieinfrastruktuurin jälkeenjääneisyyden
- **Maantieverkolla korjausvelan määrä on suuri – ja kasvaa**
- **Rata- ja maantieverkon ylläpidossa ja kehittämisessä korostuvat myös huoltovarmuuden ja kokonaisturvallisuuden tarpeet**
- **Lentoyhteydet elintärkeitä elinkeinoelämälle ja erityisesti vientiyrityksille**
  - Lentoliikenne tulee olemaan vielä pitkään ainoa kulkumuoto, joka mahdollistaa kolmen tunnin saavutettavuuden
- **Ilmastotyössä vahvaa etenemistä**
  - kasvihuonekaasupäästöt -44 % (2007-2023)
  - HINKU-maakunta, kunnista 11/13 HINKU-kuntia
- **Luonnon monimuotoisuuden tilanne parantunut**
- **Uusiutuvan energian osuus kasvanut**
  - uusiutuvan energian osuus energiankulutuksesta 72 % vuonna 2022

Yhteenveto

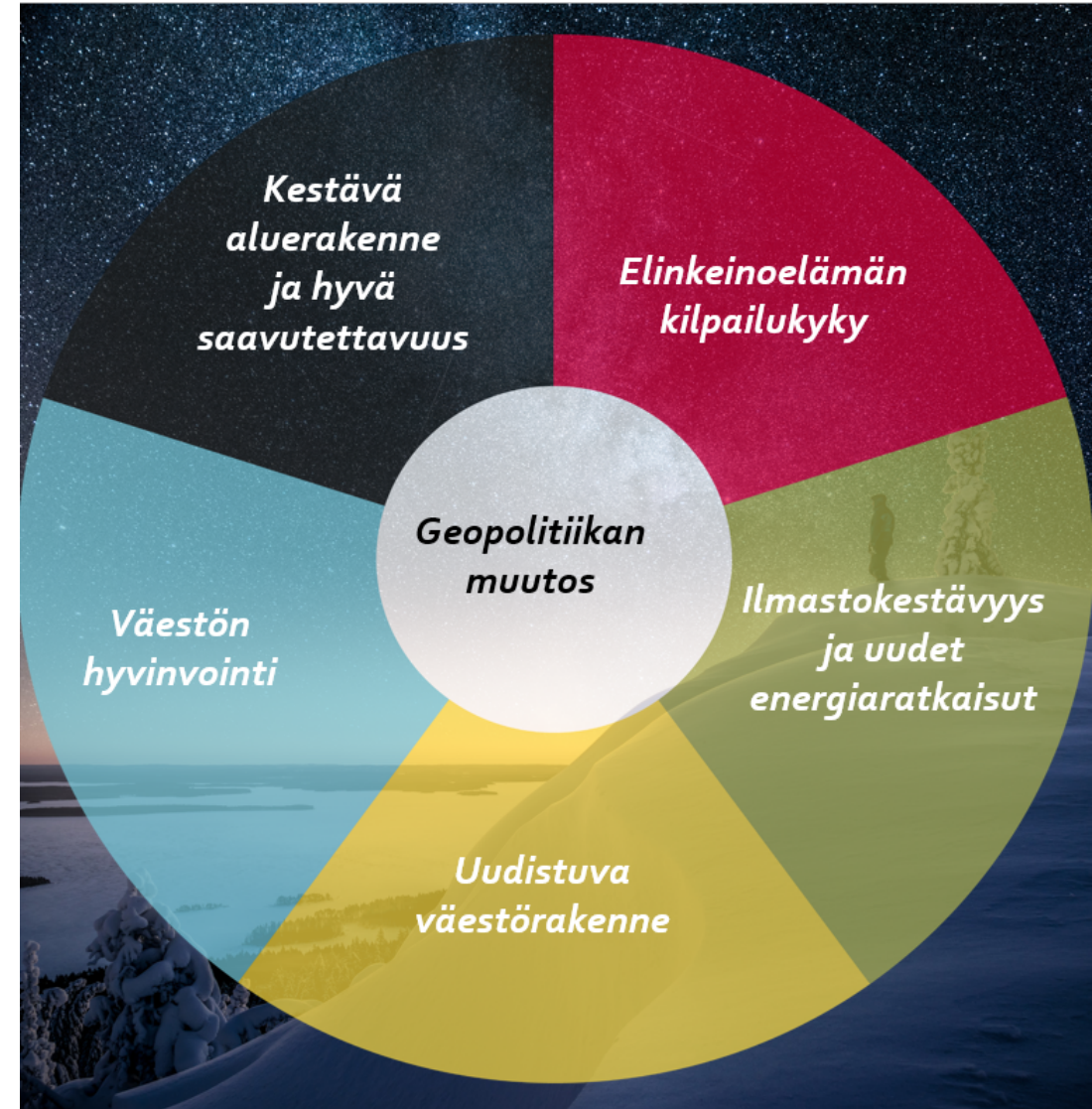
- Pohjois-Karjalan kehityksessä on runsaasti haasteita niin rakenteellisten ja sijaintiin liittyvien tekijöiden kuin geopoliittisen tilanteenkin takia
- Toisaalta Pohjois-Karjalalla on valtavat mahdollisuudet energiamurroksessa, korkean osaamisen hyödyntämisessä ja paremmassa saavutettavuudessa
- Mahdollisuuksien toteutuminen vaatii pitkäjänteisyyttä, alueen yhteistä tahtoa viedä asioita eteenpäin ja poliittista tahtotilaa

Pohjois-Karjalan strategia 2045 (päivitys)

- Päivitetty pitkän aikavälin visio maakunnalle
- Keskiössä yhteistyö ja uusiutuminen

<https://pohjois-karjala.fi/pohjois-karjalan-strategia-2045>

***Uudistuva
elinkeinoelämä
ja investoinnit***

***Hyvinvoiva
väestö ja
kulttuuri***

***Vetovoimainen
elinympäristö ja
monimuotoinen
luonto***

Kokonaisturvallisuus

Energiamurros

Kansainvälisyys

Saavutettavuus

Koulutus ja työllisyys

Elinvoimaa uudistumalla!

Uudistuva elinkeinoelämä ja investoinnit

- Tuetaan kasvualoja, houkutellessaan investointeja ja lisätään vientiä
- Parannetaan yritysten mahdollisuuksia lisätä työpaikkoja
- Kehitetään monipuolista elinkeinorakennetta eri kuntien vahvuuksien kautta

Hyvinvoiva väestö ja kulttuuri

- Edistetään asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä tukemalla monitoimijaista ja poikkihallinnollista yhteistyötä
- Lisätään asukkaiden osallisuutta ja estetään eri väestöryhmien syrjäytymistä
- Lisätään monipaikkaisen elämisen mahdollisuuksia
- Vahvistetaan maakunnan kulttuuria sekä veto- ja pitovoimaa

Vetovoimainen elinympäristö ja monimuotoinen luonto

- Kehitetään ilmastokestäviä ratkaisuja kaikessa toiminnassa
- Lisätään luonnon monimuotoisuutta ja resurssiviisautta
- Hyödynnetään energiamurroksen mahdollisuudet ja lisätään maakunnan energiaomavaraisuutta

Kaikessa mukana

Kokonaisturvallinen Pohjois-Karjala

- Tunnistetaan nykyinen geopoliittinen tilanne
- Vahvistetaan selviytymiskykyä ja turvataan huoltovarmuus muuttuvissa olosuhteissa

Energiamurros

Luodaan Pohjois-Karjalasta energia- ja resurssitehokas edelläkävijämaakunta, jossa uusiutuvan osuus ja energiaomavaraisuus ovat vähintään 80 % vuoteen 2030 mennessä

Kansainvälinen Pohjois-Karjala

- Tuetaan modernia verkostoitumista ja kansainvälistymistä

Perusta kunnossa

Saavutettavuus

- Parannetaan Pohjois-Karjalan saavutettavuus useilla eri liikennemuodoilla
- Kehitetään energiaverkkoa, liikenneinfrastruktuuria ja tietoliikennettä

Koulutus ja työllisyys

- Varmistetaan koulutus- ja tutkimusorganisaatioiden kehittyminen ja osaajien saatavuus
- Lisätään koulutuksen, TKI-toiminnan ja elinkeinoelämän yhteyksiä ja yhteistyötä

Älykkään erikoistumisen painopisteet

Globaali huippuosaaminen

**Metsä- ja
biokiertotalous**

Fotoniikka

Mineraalitalous

Kansallinen kärkiosaaminen

**Luonnonvarojen
kestävä käyttö
ja puhtaan
energian
ratkaisut**

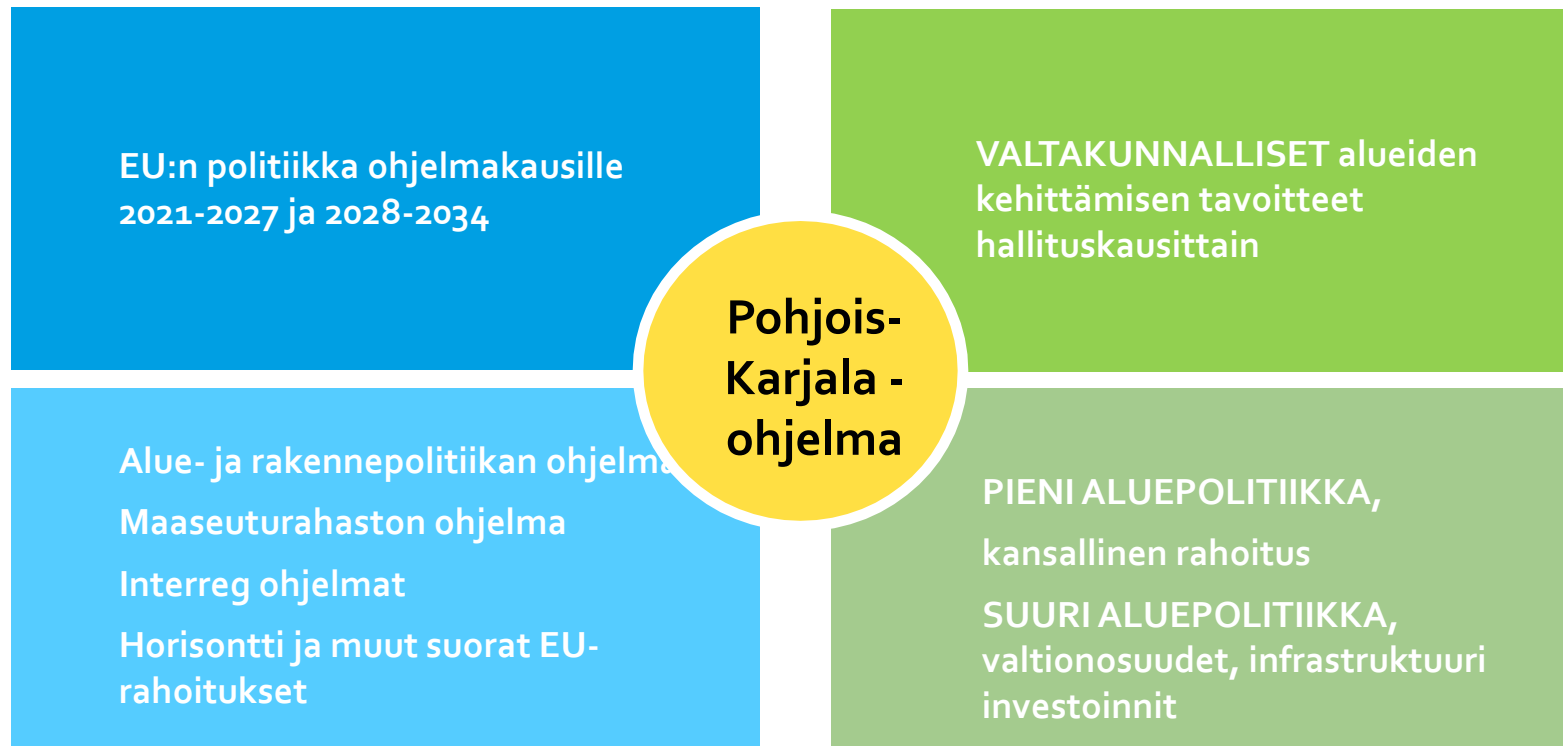
**Uudistuva
teollisuus
ja kehittyvät
teknologiat**

**Innovatiiviset
ja kestävästi
tuotetut palvelut**

Maakuntaohjelmalla ei ole omaa budjettia, rahoitus tulee eri lähteistä

Vaikutusten arviointi

- SOVA-laki ohjaa tarkastelemaan vaikutuksia ennakkoon
- Arvioidaan kehittämistavoitteita kestävän kehityksen kriteerein huomioiden myös alueellisen tasapuolisuuden (fokuksena muutos)
- Prosessi: POKAT-ryhmien itsearviointi > synteesi kehittämistavoitteittain > SOVA-ryhmän arviointi > yhteenveto aihepiireittäin
- Arvioitavana 13 aihepiiriä, joita ohjelma kehittää
- Arvioinnin näkökulmat:
  - Taloudelliset vaikutukset
  - Ekologiset vaikutukset
  - Kulttuuriset vaikutukset
  - Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus
- Vaikutuksen määrän ja laadun arviointi vähän tai paljon positiiviseksi (+ tai ++), negatiiviseksi (- tai --) tai hankalaksi ennustaa (?). Ellei kehittämistavoitteella ole havaittua vaikutusta, voi kuitata nollana.
- Vaikutusten lyhyt sanallinen kuvaus selittää arvioituja vaikutuksia.

Ympäristöselostus

Poimintoja Pohjois-Karjalan ympäristön tilan selvityksistä ja ympäristöohjelmista

- Esitelty lyhyesti 32 strategiaa, tutkimusta, kehittämisohjelmaa tai työkalua, joilla on selvä kytkös ympäristön tilaan
- Lisätietoja linkein
- Huomioitava Pohjois-Karjala-ohjelman toteutuksessa

POHJOIS-KARJALA
Maakuntaliitto

www.pohjois-karjala.fi/pokat2029

pohjois-karjala.fi

[@pohjois-karjala](https://www.facebook.com/pohjois-karjala)

[@pkliitto](https://twitter.com/pkliitto)

[@pohjois_karjala](https://www.instagram.com/pohjois_karjala)

[linkedin.com/company/
pohjois-karjala](https://www.linkedin.com/company/pohjois-karjala)

[youtube.com/pkmaakuntaliitto](https://www.youtube.com/pkmaakuntaliitto)